

Палієнко М. „Кієвська старина” у громадському та науковому житті України (кінець XIX – початок XX ст.): Хронол. покажч. змісту журн.; Систематич. покажч. змісту журн. – К.: Темпора. – 384 с., 480 с., 608 с.

Плющ Л. Його таємниці або „прекрасна ложа” Хвильового. – К.: Факт. – 868 с.

Попович М. Червоне століття. – К.: Артк. – 887 с.

Радишевський Р., Свербигуз В. Іван Мазепа в сарматсько-роксоланському вимірі високого бароко. – К.: Про-світа. – 551 с.

Роменець Р.А. Історія психології: XVII століття. Епоха Просвітництва. – К.: Либідь. – 1000 с.

Слово многоцінне: Хрестоматія укр. л-ри, створеної різними мовами в епоху ренесансу та бароко XV – XVIII ст. У 4 кн. Кн. 1-4. – К.: Аконт. – 799 с., 799 с., 799 с., 799 с.

* * *

Серія „Світові бестселери українською” (Х.: Книжк. клуб сімейн. дозвілля):

Браун Д. Код да Вінчі. – 480 с.

Гіббінс Д. Атлантида. – 448 с.

Кінг С. Зона покриття. – 432 с.

Костова Е. Історик. – 720 с.

Коурі Р. Останній тамплієр. – 480 с.

Мін А. Остання імператриця Китаю. – 488 с.

Пуллман Ф. Північне сяйво. – 488 с.; Магічний ніж. – 352 с.; Янтарне скло. – 481 с.

Стіл Д. Неможливо. – 352 с.; Неодружені та небезпечні. – 400 с.

Використана література

1. Барішевський О. Названі переможці „Книжки року – 2006” // День. – 2007. – 27 лют. – С. 7.
2. Клименко В. „Книжка року” без Гран-Прі // Україна молода. – 2007. – 27 лют. – С. 10. – (Книжк. вимір).
3. Книжки – переможці рейтингу „Книжка року – 2006” // Україна молода. – 2007. – 27 лют. – С. 10.
4. Книжник review. – 2007. – № 3 (131).
5. Мостовий Ю. Книжка року – 2006 // Уряд. кур’єр. – 2007. – 17 лют. – С. 8.
6. www.review.kiev.ua

БІБЛІОТЕКИ СВІТУ

НІМЕЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА: ЛЕЙПЦИГ – ФРАНКФУРТ-НА-МАЙНІ – БЕРЛІН

I

ІСТОРІЯ Німецької Національної бібліотеки сягає далекого 1912 року, коли в Лейпцигу, тодішньому центрі книжкової та видавничої справи Німецької імперії, було засновано Німецьку книгарню. Її завданням було збирати, каталогізувати та бібліографічно опрацьовувати всю літературу німецькою та іноземними мовами, що була видана на території держави, починаючи з 1913 року, а також німецькомовну літературу з-за кордону, переклади німецьких та зарубіжних видань про Німеччину. І вже у 1913 році з’явилося перше видання «Німецької Національної бібліографії».

Дві національні бібліотеки в одній розділеній країні

Наслідки Другої світової війни, поділ Німеччини на чотири окупаційні зони – все це не могло не позначитися на Німецькій книгарні. Вона втратила своє значення центрального депозитарію. В західній зоні Георг Курт Шауер, Гайнріх Кобет, Віторріо Клостерман та Ганс Вільгельм Еп-

пельсгаймер за-снували західнонімецький варіант Німецької книгарні – Німецьку бібліотеку у Франкфурті-на-Майні.

Д. Гірзберг

*Німецька Національна бібліотека, Лейпциг
Фото: Юрген Кюнстман*

Отже, вже з 1947 року в Німеччині існували дві бібліотеки, які в принципі виконували одні й ті ж самі функції, але незалежно одна від одної. Випускалися і два національні бібліографічні покажчики, які були ідентичними за своїм змістом.

Після об’єднання Німеччини обидва заклади разом з Німецьким музичним архівом Берліна, який

з 1970 року належить бібліотеці у Франкфурті, було об’єднано під однією спільною назвою – «Німецька бібліотека». Вже 3 січня 1991 року побачив світ перший випуск спільної «Німецької Національної бібліографії».

Щоденна «фізична» праця

Після того, як з червня 2006 року набрав чинності «Закон про Німецьку Національну бібліотеку», змінилася не

тільки сама її назва, а й значно розширилися завдання. Перш за все, це стосується фондів, комплектування та збереження документів на паперових і електронних носіях, що водночас зумовлює те, що в майбутньому поряд із носіями інформації, так би мовити у «фізичній формі» (книги, газети і т. ін.), в архіві мають також зберігатися електронні видання. Разом з цим виникають нові вимоги до вже існуючої щоденної роботи бібліотекарів.

Читальний зал періодики. Фото: Стефан Зеєрбергер

Кожного дня до Німецької бібліотеки надходять близько 1 200 нових назв у «фізичній формі». Кожне видавництво в Німеччині зобов'язане, згідно з законом, передавати до Національної бібліотеки усі свої нові видання у двох примірниках. Залежно від того, в якій федеральній землі було видано книгу, вона каталогізується бібліотекарями або в Лейпцигу, або ж їхніми колегами у Франкфурті. Тоді один примірник залишається в Лейпцигу, а інший – у книгосховищі Франкфурта. Таким чином у розпорядженні читачів обох центрів знаходиться повна збірка творів друку, починаючи з 1945 року.

Скорочення трьох центрів Національної бібліотеки до двох

Наразі Національна бібліотека налічує близько 22,2 млн. прим. документів, з них близько 13,2 млн. знаходяться у Лейпцигу, близько 7,8 млн. – у Франкфурті-на-Майні та приблизно 1,2 млн. – у Німецькому музичному архіві в Берліні, котрий, як зазначалося вище, входить до складу франкфуртської бібліотеки.

Постійно зростаючий фонд потребує розширення площі документосховищ, приблизно на 24 погонні метри щоденно. Тому в середині 2007 року в м. Лейпцигу було закладено фундамент для нової будівлі, яка, в цілому, вже є четвертою прибудовою в історії бібліотеки цього міста.

Споруда, що зводиться за проектом штуттгартського архітектора Габрієлі Гльокер, виконуватиме функцію не тільки вельми необхідного нового книгосховища. У майбутньому тут розміститься Німецький музей книги та писемності – один із найдавніших книжкових музеїв світу. Як тільки будівництво прибудови закінчиться, музичний ар-

хів, у фондах якого зберігаються зібрання звуконосіїв, починаючи від їхніх витоків з 1877 року і закінчуючи нашими днями, буде перевезено з Берліна до Лейпцига.

Освоєння нових шляхів діяльності за допомогою національної та міжнародної співпраці

Навіть якщо збільшення фонду електронних видань не створить великої проблеми з нестачею місця, розширення діапазону своїх зібрань все ж таки є для бібліотеки справжнім викликом. Мусить бути розроблений новий метод збирання та бібліотечного оброблення нового різновиду публікацій.

При створенні архіву необхідно мати не тільки потужні комп'ютери з великою пам'яттю, але й програми, за допомогою яких було б можливо оперувати величезною кількістю даних. Багато запитань виникають, перш за все, щодо тривалості зберігання документів. Ці проблеми досі залишаються невирешеними. Німецька Національна бібліотека разом з Державною та університетською бібліотека-

Книгосховище Німецької Національної бібліотеки

Фото: Норберт Бенш

ми, науковою спільнотою переробки даних міста Геттінген та IBM у рамках проекту «coral» шукає раціонального розв'язання цього складного питання.

Вже вийшла за національні рамки співпраця у розробці стандартів та норм. Одним із багатьох прикладів цього можна назвати проект «Європейська цифрова бібліотека» (European Digital Library), за допомогою якого портал бібліотеки (theuropeanlibrary.org) має бути розширений додатковими країнами-учасницями та забезпечить стратегічне планування подальшого розвитку цього співробітництва. Німецька Національна бібліотека, генеральний директор якої д-р Елізабет Ніггенманн одночасно обіймає посаду голови європейської конференції бібліотекарів національних бібліотек (CENL), – координує цей проект Європейської Комісії та готує тим самим підґрунтя для створення європейської цифрової бібліотеки.

Переклад М. Вайтюшенка

«БІБЛІОТЕКА РОКУ–2006» У ПРОЦЕСІ ПОСТІЙНИХ ЗМІН І ПЕРЕТВОРЕНЬ

У лютому 2005 р. Центр інформації, комунікації та медій Бранденбурзького технічного університету в м. Коттбусі святкував переїзд до нового приміщення, яке з точки зору архітектурного вирішення було сенсаційним.

Надихала архітекторів з базельського бюро «Герцог & де Мюрон», коли вони розробляли проект для нової бібліотеки, амеба – одноклітинний організм, який постійно змі-

нює свою форму. Будівля спроектована так, що однозначно не зрозуміло, де її передній, а де тильний бік. Вона має сім звичайних і два підвальні поверхи, але кожен із них відрізняється від іншого – за винятком зовнішнього контуру (фото див. на с. 39).

Інновативність у поєднанні різних сфер роботи

Проте унікальним є не лише зовнішній вигляд будівлі Центру, пронизаної яскраво розфарбованими гвинтовими